

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

національної економіки в контексті забезпечення ефективності їх діяльності та конкурентоспроможності, яка відображає стійкість їх функціонування.

Література

1. Куприна Н.М. Приоритеты проведения реструктуризации промышленных предприятий в контексте сохранения их конкурентоспособности // Інноваційна економіка: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. Тернопіль, 2011. – № 7(26). – С. 78-81.

2. Куприна Н.М. Персистентность деятельности в системе управления реструктуризацией предприятий пищевой промышленности // Социально-экономические явления и процессы: Международный научно-теоретический и прикладной журнал. Тамбов: Тамбовский государственный университет им. Г.Р. Державина, 2012. – № 12. – С.88-92.

3. Куприна Н.М. Теоретико-методологические основы проведения импаритетной реструктуризации промышленных предприятий. Научно-практ. журнал «Экономика Крыма». Таврич. нац. ун-т. Симферополь. 2011. – №3 (36). – С. 241-243.

4. Рычихина Н.С. Реструктуризация предприятия как инструмент экономической стабилизации в условиях рыночной неустойчивости: автореф. дис... канд-та эконом. наук. Иваново, 2007.

5. Экономический словарь: [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://vslovare.ru/slovo/jekonomicheskijj-slovar/transformatzija/323348>.

6. Куприна Н.М. Концептуальний підхід до аналізу ефективності діяльності підприємств харчової промисловості в системі управління їх реструктуризацією / Управління фінансово-економічною безпекою підприємств харчової промисловості України: аналіз і синтез методів : [монографія] // За заг. ред. д.е.н., проф. В.В. Немченка. – Одеса: Фенікс, 2013. – С. 101-114.

7. Степанова Г.В. Методичний підхід до оцінювання ефективності використання персоналу підприємств консервної промисловості / Управління фінансово-економічною безпекою підприємств харчової промисловості України: аналіз і синтез методів : [монографія] // За заг. ред. д.е.н., проф. В.В. Немченка. – Одеса: Фенікс, 2013. – С. 148-157.

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ БІЗНЕСУ ПІДПРИЄМСТВА

**Ступницька Т.М., к.е.н., доцент, Антонюк О.П., к.е.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Однією з найважливіших задач управління підприємством є оцінка його бізнесу. Вона визначає успішність підприємства на ринку та свідчить про рівень його розвитку. Оцінка бізнесу є процесом обчислення вартості підприємства в грошовому вимірнику в конкретних умовах часу та ринку, враховуючи чинники, що впливають на оцінку. Процес оцінки включає такі підходи: доходний, порівняльний, витратний. В залежності від позицій різних суб'єктів цілі оцінювання можуть змінюватись (табл.1).

Таблиця 1 – Класифікація цілей оцінювання бізнесу [1]

Суб'єкт оцінювання	Цілі оцінювання
Підприємство як юридична особа	– забезпечення економічної безпеки; – розробка планів розвитку підприємства; – випуск акцій; – оцінювання ефективності менеджменту;
Власник	– вибір варіанта розпорядження власністю; – складання консолідованих та роздільних балансів при реструктуризації;

	<ul style="list-style-type: none"> – обґрунтування ціни купівлі-продажу підприємства та його частки; – встановлення розміру виручки при ліквідації підприємства;
Кредитні установи	<ul style="list-style-type: none"> – перевірка фінансової спроможності позичальника; – визначення розміру позики, що видається під заставу;
Страхові компанії	<ul style="list-style-type: none"> – встановлення розміру страхового внеску; – визначення розміру страхових виплат;
Фондові біржі	<ul style="list-style-type: none"> – розрахунок кон'юнктурних характеристик; – перевірка обґрунтованості котирувань цінних паперів;
Інвестори	<ul style="list-style-type: none"> – перевірка доцільності інвестиційних вкладень; – визначення допустимої ціни покупки підприємства з метою включення його в інвестиційний проект;
Державні органи	<ul style="list-style-type: none"> – визначення оподаткованої бази при оподаткуванні; – встановлення доходу від примусової ліквідації через процедуру банкрутства; – оцінювання для судових цілей;

Але основною метою оцінки бізнесу є визначення реального фінансового стану підприємства. З цією метою використовується фінансовий аналіз. Фінансовий аналіз передбачає оцінку фінансового стану підприємства на підставі форм його фінансової звітності.

За допомогою фінансового аналізу оцінюють фінансовий стан підприємства, ступінь його фінансової стійкості, платоспроможності, кредитоспроможності, проводять аналіз фінансових результатів, рентабельності та прибутковості підприємства, ймовірності його банкрутства та оцінюють ефективність підприємницької діяльності підприємства з прогнозуванням перспектив його діяльності.

Мета фінансового аналізу диференціюється за користувачами, які зацікавлені у його результатах. Отже, при оцінці бізнесу керівники зацікавлені в проведенні аналізу фінансового стану підприємства, його платоспроможності та діагностиці банкрутства за декілька останніх років, з визначенням факторів, що впливають на ці зміни, оцінки їх динаміки та прогнозуванням майбутнього фінансового стану підприємства.

Основними методами аналізу фінансового стану, що широко застосовується в практичній діяльності є [2]:

- горизонтальний аналіз – у процесі аналізу визначають абсолютні та відносні зміни величин різних статей балансу за звітний період;
- вертикальний аналіз – полягає в розрахунку частки окремих статей у валюті балансу, тобто вивчення структури балансу на початок і кінець періоду;
- коефіцієнтний аналіз – застосовується для розрахунку рівня і динаміки відносних показників фінансового стану;
- факторний аналіз – за його допомогою виявляються причини зміни абсолютних і відносних фінансових показників, і розраховується вплив факторів на зміну фінансових показників.

Горизонтальний аналіз балансу полягає в порівнянні кожної статті і розділу балансу і розрахунку змін абсолютних і відносних величин. Вертикальний аналіз балансу передбачає розрахунок питомої ваги статей і розділів у загальній сумі валюти балансу і оцінка змін в структурі. Горизонтальний і вертикальний аналіз можна проводити за кілька звітних періодів, що дає змогу отримати результати за міжгосподарськими зіставленнями.

Фінансовий аналіз для оцінки майна проводиться за наступними напрямками:

— оцінка майнового стану підприємства (з'ясовується характер зміни підсумків балансу, його окремих розділів і статей, відстежуються тенденції їх зміни, а також визначається структура фінансових ресурсів підприємства);

— аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства (визначається тип фінансової стійкості підприємства (перевищення доходів над його витратами та ефективне використання ресурсів підприємстві, що сприяє безперервній та ефективній діяльності підприємства) або розраховується ряд коефіцієнтів, які характеризують фінансову стійкість підприємства, що дає змогу визначити незалежність підприємства від зовнішніх джерел);

— аналіз ліквідності підприємства (полягає в порівнянні коштів з активу, згрупованих за рівнем їх ліквідності, із зобов'язаннями за пасивом, об'єднаними за строками їх погашення і в порядку зростання цих строків, а також розрахунком і аналізом основних показників ліквідності, що дає змогу визначити можливість підприємства виконувати свої поточні зобов'язання);

— аналіз показників рентабельності підприємства (характеризує міру ефективності, тобто, відносний ступінь прибутковості різних показників діяльності підприємства, дає змогу визначити ефективність вкладення та раціональність використання коштів підприємством) [2];

— діагностика банкрутства підприємства (полягає у визначенні інтегрального Z-показника рівня загрози банкрутства та з'ясуванні симптомів фінансової кризи на підприємстві, що дає змогу на початкових стадіях зменшити імовірність повної фінансової неспроможності підприємства).

Якість фінансового аналізу залежить від достовірності даних фінансової звітності, застосованої методики, компетенції спеціаліста, що виконує цю роботу.

За результатами проведеного аналізу керівництво підприємства приймає стратегічні управлінські рішення (щодо зміни напрямів діяльності підприємства, структурного перебудування підприємства та інших заходів щодо подолання кризового стану тощо).

Література

1. Патрікі Н.П. Методичні підходи до оцінювання вартості бізнесу [Електронний ресурс]. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2766/1/29.pdf>

2. Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Купріна Н.М. Економічний аналіз (практикум): навч. посіб. – Львів: «Магнолія 2006», 2015. – 326 с.

СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ПРАЦІ

Ощепков О.П., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Для прийняття вірних управлінських рішень важливо отримання достовірної інформації про результати діяльності, наявності ресурсів та їх стану. Надання первинної інформації вирішує облікову систему, в структурі якої займає статистичний облік. Задачі та значення статистичного обліку визначаються Законом України «Про державну статистику», в якому наведено, що статистика займається збиранням, накопиченням, обробкою, аналізом та зберіганням первинної інформації для прийняття рішень у сфері економіки та суспільного життя населення.

Особливе місце в статистичному обліку займає облік витрат праці. Він передбачає облік всього персоналу підприємства з розподілом його на категорії: робітників, учнів, молодший обслуговуючий персонал, охорона, службовці, інженерно-технічні працівники.

Кожна група персоналу підприємства має різний рівень кваліфікації, тому статистичний облік в процесі спеціально організованого спостереження дозволяє вірно оцінювати кадрову ситуацію з точки зору спроможності рішення стратегічних задач

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Корсікова Н.М.	358
ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ РИНКУ КОШЕРНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Дроздова В.А.	360
ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ СОКІВ ТА СОКОВМІСНИХ НАПОЇВ	
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.	362
РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	364
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК ФАКТОР АКТИВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Мужайло В.Д., Кривоногова І.Г.	366
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	368

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ОЦІНКА ПЕРСИСТЕНТНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: АКТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ	
Купріна Н.М.	370
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ БІЗНЕСУ ПІДПРИЄМСТВА	
Ступницька Т.М., Антонюк О.П.	372
СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ПРАЦІ	
Ощепков О.П.	374
ФОРМИ ТА МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
Євтушевська О.О.	375
ДЕПОЗИТНИЙ РИНОК УКРАЇНИ ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	
Тарасова О.В.	377
ЯКІСТЬ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Скляр Л.Б.	379
СИСТЕМА КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПРОМИСЛОВОЇ ГАЛУЗІ	
Мельник Ю.М., Головаченко Л.М.	381
АНАЛІЗ СУТНОСТІ ОСНОВНИХ КАТЕГОРІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Баранюк Х.О.	383
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РИНКОВИХ УМОВАХ	
Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б.	385
БАГАТОГРАННІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНКУРЕНЦІЯ» ТА «КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЬ»	
Іванченкова Л.В., Стасюкова К.В.	387

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ	
Ткачук Т.І.	388
СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ ЗБИТКУ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ	
Руммо В.В.	390
ТЕНДЕНЦІЇ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	
Криницька О.О.	392
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА»: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	
Шишлюк В.Р., Заболотна О.С.	394

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР УКРАЇНИ ТА ЙОГО ОБУМОВЛЕНІСТЬ	
Соловей А.О., Кананихіна О.М., Ботіка Т.С.	396
РОЗУМІННЯ КОНЦЕПЦІЇ «СОЦІАЛЬНЕ» В СУСПІЛЬНИХ НАУКАХ	
Іванов Є.В., Мордовець М.В.	397
КОМАНДА І ОРГАНІЗАЦІЯ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ	
Черкаський А.В.	398